

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพบริบทของโรงเรียน ปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรมไทย และสภาพบริบทที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย โดยกลุ่มเป้าหมาย คือผู้บริหาร ครูผู้สอนและนักเรียนในโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1 จำนวน 4 โรงเรียน และเขต 4 เขตจำนวน 3 โรงเรียน พื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 1 จำนวน 3 โรงเรียน รวม 10 โรงเรียน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพบริบทของโรงเรียน สังคม วัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการสร้างความรู้ของผู้เรียน และสภาพบริบทที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย โดยสามารถสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีการดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.1 เพื่อศึกษาสภาพบริบทของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย
- 1.2 เพื่อศึกษาปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย
- 1.3 เพื่อศึกษาสภาพบริบทที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

2.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็น ผู้บริหาร ครู และผู้เรียนในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านค้อท่อน้อย โรงเรียนพงษ์กัญญา 2 โรงเรียนหินฮาว ครูประชาสรรค์ และโรงเรียนกุดกว้างประชาสรรค์ เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนหนองแวงเรือประชาศึกษา โรงเรียนบ้านคำบง และโรงเรียนทุ่งบ่อ

วิทยาคม และเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนโนนป่าจิววิจิตรวิทยา โรงเรียนชุมชนน้ำเกลี้ยงกลุ่มวิทย์ และโรงเรียนโนนศิลาโกรกฤษราษฎร์อำนวยการ ซึ่งได้มาจากการสำรวจและคัดเลือกโรงเรียนที่เหมาะสม ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

- 1) ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเป้าหมายจำนวน 10 คน จาก 10 โรงเรียน
- 2) ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสาระการเรียนรู้การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี ในระดับช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนละ 1-4 คน จำนวน 10 โรงเรียน รวมทั้งหมด 30 คน
- 3) นักเรียนในชั้นเรียนวิทยาศาสตร์ที่ครูในกลุ่มเป้าหมายสอนอยู่ คือช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 10 โรงเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 811 คน

2.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพบริบทจริงซึ่งจะพิจารณาใน 3 ด้านหลัก คือ

- 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย
- 2) ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย
- 3) ความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย

2.3 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.4.1 แบบบันทึกเกี่ยวกับสภาพบริบททั่วไปของโรงเรียน

แบบบันทึกเกี่ยวกับสภาพบริบททั่วไปของโรงเรียน เป็นแบบบันทึกการศึกษาสภาพบริบททั่วไปของโรงเรียน ดังมีรายละเอียดการสร้าง ดังนี้

- 1) กำหนดกรอบเนื้อหา แนวคิด และขอบข่าย โครงสร้างของแบบบันทึกซึ่งมีกรอบแนวคิดในการศึกษา ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ผลการดำเนินงานด้านวิชาการ ผลการประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.) มีลักษณะเป็นแบบบันทึก ที่มีประเด็นเกี่ยวกับสภาพบริบททั่วไปของโรงเรียน
- 2) กำหนดเนื้อหา วัตถุประสงค์ และรูปแบบ ของแบบบันทึกเกี่ยวกับสภาพบริบททั่วไปของโรงเรียน
- 3) ร่างแบบบันทึกเกี่ยวกับสภาพบริบททั่วไปของโรงเรียน เสนอคณะผู้ร่วมวิจัยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของประเด็นต่าง ๆ ตามกรอบแนวคิดฯ และความเหมาะสมในด้านการใช้ภาษาและการสื่อสารความหมาย ปรับปรุงแก้ไข

4) จัดทำแบบบันทึกเกี่ยวกับสภาพบริบททั่วไปของโรงเรียน

5) นำแบบบันทึกเกี่ยวกับสภาพบริบททั่วไปของโรงเรียน ไปใช้ในการทดลองเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4.2 แบบบันทึกเกี่ยวกับสภาพบริบททางสังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่น

แบบบันทึกเกี่ยวกับสภาพบริบททางสังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่น เป็นแบบบันทึกการศึกษาสภาพบริบททั่วไปทางสังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่น ดังมีรายละเอียดการสร้าง ดังนี้

1) กำหนดกรอบเนื้อหา แนวคิด และขอบข่าย โครงสร้างของแบบบันทึกซึ่งมีกรอบแนวคิดในการศึกษา ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานด้านสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม มีลักษณะเป็นแบบบันทึก ที่มีประเด็นเกี่ยวกับสภาพบริบททั่วไปทั่วไปทางสังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่น

2) กำหนดเนื้อหา วัตถุประสงค์ และรูปแบบ ของแบบบันทึกเกี่ยวกับสภาพบริบททั่วไปของโรงเรียน

3) ร่างแบบบันทึกเกี่ยวกับสภาพบริบททั่วไปทางสังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่น เสนอคณะผู้ร่วมวิจัย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของประเด็นต่างๆตามกรอบแนวคิดฯ และความเหมาะสมในด้านการใช้ภาษาและการสื่อสารความหมาย ปรับปรุงแก้ไข

4) จัดทำแบบบันทึกเกี่ยวกับสภาพบริบททางสังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่น

5) นำแบบบันทึกเกี่ยวกับสภาพบริบททางสังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่น ไปใช้ในการทดลองเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4.3 แบบสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย

แบบสำรวจความคิดเห็นมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด มีรายละเอียดในการสร้าง ดังนี้ คือ

1) กำหนดกรอบเนื้อหา แนวคิด และขอบข่าย โครงสร้างของคำถาม ที่มีประเด็นเกี่ยวกับการนำนโยบายจากระดับชาติ คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542, 2545) มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ (สมศ.) ลงมาสู่การปฏิบัติในโรงเรียน ตลอดจนกลไกในการส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย

2) กำหนดเนื้อหา วัตถุประสงค์ และรูปแบบ ของแบบสำรวจความคิดเห็นฯ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด พร้อมทั้งระบุเหตุผล

3) ร่างคำถามแบบสำรวจความคิดเห็นฯ จำนวน 4 ข้อที่มีการให้อธิบายเหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ เสนอคณะผู้ร่วมวิจัย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบ

ความถูกต้องและความสอดคล้องของคำถาม และความเหมาะสมในด้านการใช้ภาษาและการสื่อสารความหมาย ปรับปรุงแก้ไข

4) จัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นสำหรับผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย

5) นำแบบสำรวจความคิดเห็นฯ ไปใช้กับผู้สอน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4.4 แบบสำรวจความคิดเห็นครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย

แบบสำรวจความคิดเห็นฯ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด โดยมีประเด็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย ซึ่งได้หลอมจากหลักการและทฤษฎีการสร้างความรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สังคมวัฒนธรรม และวิถีไทย รวมทั้งภูมิปัญญาไทย และคุณธรรม 8 ประการ และค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ โดยให้ระบุเหตุผลในประเด็นต่าง ๆ มีรายละเอียดในการสร้าง ดังนี้ คือ

1) กำหนดกรอบเนื้อหา แนวคิด และขอบข่าย โครงสร้างของคำถาม ที่อาศัยพื้นฐานของหลักการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการสร้างความรู้ของผู้เรียนที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย

2) กำหนดเนื้อหา วัตถุประสงค์ และรูปแบบ ของแบบสำรวจความคิดเห็นฯ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด

3) ร่างคำถามแบบสำรวจความคิดเห็นฯ จำนวน 29 ข้อ ที่มีการให้อธิบายเหตุผล ยกตัวอย่างประกอบและกลยุทธ์ที่ใช้ เสนอคณะผู้ร่วมวิจัย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของคำถาม และความเหมาะสมในด้านการใช้ภาษาและการสื่อสารความหมาย ปรับปรุงแก้ไข

4) จัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นสำหรับผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย

5) นำแบบสำรวจความคิดเห็นฯ ไปใช้กับผู้สอน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4.5 แบบสำรวจความคิดเห็นสำหรับผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย

แบบสำรวจความคิดเห็นฯ มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด สอบถามผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูเกี่ยวกับจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย โดยขั้นตอนการสร้างแบบสำรวจเกี่ยวกับสภาพบริบทจริงเกี่ยวกับการเรียนการสอน ดังนี้

1) กำหนดกรอบเนื้อหา แนวคิด และขอบข่าย โครงสร้างของคำถาม ที่อาศัยพื้นฐานของหลักการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการสร้างความรู้ของผู้เรียนที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย ซึ่งมีกรอบแนวคิดในการสร้าง ประกอบด้วย การการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างความรู้ของผู้เรียนที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย ซึ่งได้หลอมจากหลักการและทฤษฎี การสร้างความรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสังคมวัฒนธรรม และวิถีไทย รวมทั้งภูมิปัญญาไทย และคุณธรรม 8 ประการ และค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

2) กำหนดเนื้อหา วัตถุประสงค์ และรูปแบบ ของแบบสำรวจความคิดเห็นฯ

3) ร่างคำถามแบบสำรวจความคิดเห็น เสนอคณะผู้ร่วมวิจัย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องของคำถาม และความเหมาะสมในด้านการใช้ภาษาและการสื่อสารความหมาย ปรับปรุงแก้ไข

4) จัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นผู้เรียนเกี่ยวกับสภาพบริบทจริงเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย

5) นำแบบสำรวจความคิดเห็นฯ ไปทดลองใช้กับผู้เรียน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4.6 แบบสังเกตกระบวนการเรียนการสอน

แบบสังเกตการเรียนการสอน เป็นแบบบันทึกกระบวนการเรียนการสอนของครูในขณะจัดการเรียนการสอนจริง โดยคณะผู้วิจัยเป็นผู้บันทึก ซึ่งมีวิธีการสร้างแบบสังเกตฯ ดังนี้

1) กำหนดกรอบเนื้อหา แนวคิด และขอบข่าย โครงสร้างของคำถาม ซึ่งมีกรอบที่สำคัญดังนี้ ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนตามขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนข้อสังเกตเกี่ยวกับการส่งเสริมการสร้างความรู้ของผู้เรียนที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย

2) กำหนดเนื้อหา วัตถุประสงค์ และรูปแบบ ของแบบสังเกตฯ

3) ร่างแบบสังเกตฯ เสนอคณะผู้ร่วมวิจัย และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสอดคล้องของประเด็นที่ใช้ในการสังเกต ตามกรอบแนวคิดดังกล่าว ชำรงต้น ความเหมาะสมในด้านการใช้ภาษาและการสื่อสารความหมาย เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

4) จัดทำแบบแบบสังเกตฯ

2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพบริบทเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย โดยคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.5.1 ประสานงานกับโรงเรียนเป้าหมายเพื่อนัดวันเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.5.2 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพบริบททั่วไปของโรงเรียน โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้สอน รวมทั้ง ศึกษาจากเอกสาร เช่น แผนปฏิบัติของโรงเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ผลการประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.) เป็นต้น

2.5.3 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพบริบททางสังคมและวัฒนธรรม โดยวิธีการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร ครูและชาวบ้านในชุมชน รวมทั้ง ศึกษาจากเอกสาร เช่น แผนปฏิบัติของโรงเรียน เป็นต้น

2.5.4 เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอน โดยให้ตอบแบบสำรวจฯ พร้อมทั้งสังเกตสัมภาษณ์ซึ่งเป็น การสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีประเด็นคำถามเพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเกี่ยวกับการส่งเสริมการสร้างความรู้ของผู้เรียนที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย ซึ่งมีประเด็นดังนี้ ด้านวิธีการจัดการเรียน การสอน ด้านสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ที่ใช้ ด้านผู้เรียน ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน และด้านอื่นๆ

2.5.5 เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เรียน โดยแจกแบบสำรวจฯ ให้ผู้เรียนตอบเกี่ยวกับสภาพบริบทการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย โดยให้ผู้เรียนในช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายกรอกข้อมูล ที่ตรงกับสภาพบริบทจริง ตามข้อคำถามและประเด็นที่ได้กำหนดขึ้นตามแบบสำรวจฯ

2.5.6 คณะผู้วิจัยได้ทำการสังเกตการจัดการเรียนการสอนของครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ในห้องเรียนจริง สารการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สารการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และสารการเรียนรู้การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี ในระดับช่วงชั้นที่ 2 ประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 โดยทำการบันทึกข้อมูลลงในแบบสังเกตกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น

2.6. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.6.1 สภาพบริบทของโรงเรียน ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์และศึกษาจากเอกสาร ตามแบบบันทึกเกี่ยวกับสภาพบริบททั่วไปของโรงเรียน ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการสรุปตีความ

2.6.2 สภาพบริบททางสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์และศึกษาจากเอกสาร ตามแบบบันทึกเกี่ยวกับสภาพบริบททางสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่นทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปตีความ

2.6.3 สภาพบริบทจริงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย 1) แบบสำรวจความคิดเห็นครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม

และค่านิยมไทย ที่ใช้มีลักษณะเป็นปลายเปิดและ 2) การสังเกตการเรียนการสอน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปตีความ

2.6.4 ความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย ซึ่งเป็นแบบสำรวจๆ มีลักษณะปลายเปิด ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปตีความ

3. สรุปผลการวิจัย

3.1 จากการศึกษาสภาพบริบทของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนเปิดทำการสอนในระดับปฐมวัยจนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีการดำเนินงานด้านวิชาการตามแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการศึกษา เช่น โครงการนิทรรศการผลงานทางวิชาการ โครงการส่งเสริมและอนุรักษ์ไทย โครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่วิถีพอเพียง จัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับการจัดการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอน เช่น รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ เป็น การสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม การบรรยาย การทดลอง การสาธิต แต่ที่ใช้มากที่สุดคือ การสอนแบบบรรยาย นอกจากนี้กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูในสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสาระการเรียนรู้การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี ปรากฏว่า ยังไม่มีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมหรือสอดแทรกเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แต่ปรากฏโครงการในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน เช่น โครงการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่วิถีพอเพียง ส่วนคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ และค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ อาจมีการสอดแทรกโดยการสอน หรือ การถ่ายทอด ในการจัดการเรียนการสอนบ้าง อย่างไรก็ตาม ยังปรากฏโครงการในแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม แต่ยังไม่พบว่า มีการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคุณธรรมและค่านิยมไทย

3.2 จากการศึกษาสภาพบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนในบริเวณเขตบริการของโรงเรียนทั้ง 10 โรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นชุมชนเกษตรกรรม มีอาชีพทำนา ทำไร่ ทำสวน บางส่วนรับจ้าง ซึ่งแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพบริบทของโรงเรียน การตั้งที่อยู่อาศัย อาศัยอยู่รวมกันเป็นครอบครัวใหญ่ และอยู่กันเป็นเครือญาติ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธมีการยึดถือและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาและมีความเชื่อในเรื่องภูตผี สิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้าน ในแต่ละชุมชนหมู่บ้านจะมีภูมิปัญญาต่าง ๆ เช่น ด้านศิลปะ เครื่องดนตรี เครื่องมือจับสัตว์ เครื่องจักสาน สมุนไพร ซึ่งมีการถ่ายทอดสืบต่อกันมาตามเครือญาติ ซึ่งยังไม่พบว่าได้มีการอธิบายหลักการเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 การศึกษาสภาพบริบทเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย พบว่า ผู้บริหาร ส่วนใหญ่ได้มีการนำนโยบายจากระดับชาติ

โดยการนำนโยบายของโรงเรียนลงสู่แผนปฏิบัติการรวมทั้งผู้บริหารได้มีการสร้างกลไกในการทำงานที่กระตุ้นให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญในการส่งเสริมการสร้างความรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย ให้เข้าไปอยู่ในระบบงานทั้งโรงเรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ครูผู้สอนบางส่วนมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ หรือวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการสร้างความรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย เพื่อนำมาเป็นพื้นฐานในการออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย แต่ส่วนใหญ่ยังพบว่า มีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน หรือยังไม่สมบูรณ์ หลักการหรือวิธีการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย

4. ข้อเสนอแนะ

4.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

4.1.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสังคมเศรษฐกิจ (SES) ส่งเสริมการสร้างความรู้ของผู้เรียนที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย

4.1.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับ ความเชื่อค่านิยม ทศนคติของครูที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสร้างความรู้ของผู้เรียนที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย

4.1.3 ควรศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีต่อการส่งเสริมการสร้างความรู้ของผู้เรียนที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย เช่น สภาพสังคมเศรษฐกิจ (SES) สภาพแวดล้อมของโรงเรียนภาวะคุกคามต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งจากครู เพื่อน ครอบครัว และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เป็นต้น

4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับครูและผู้บริหาร

4.2.1 ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพการสร้างความรู้ของผู้เรียน โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพด้านการสร้างความรู้ของผู้เรียนที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทยที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน

4.2.2 ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในการกำกับติดตาม ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูที่เข้าร่วมโครงการสามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คุณธรรม และค่านิยมไทย